

Cass. 2 maart 1998 A./ W.

A.xxxxxxxxxx, verzekeringsmaatschappij met zetel te 1000 xxxxxx
eiseres tot cassatie van een arrest, op 4 februari 1997 gewezen door het Arbeidshof
te Antwerpen,
Vertegenwoordigd door Mr. René Bützler, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor
houdende te Ganshoren, de Villegaslaan 33-34, alwaar keuze van woonplaats wordt
gedaan,

tegen

Wxxxxxxxxx

HET HOF,
Gehoord het verslag van raadsheer Bourgeois en op de conclusie van advocaat-
generaal De Raeve;
Gelet op het bestreden arrest, op 4 februari 1997 gewezen door het Arbeidshof te
Antwerpen;

Over het middel, gesteld als volgt:
Schending van artikelen 9 en 24, inzonderheid tweede lid van de
Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971,

Doordat het arbeidshof in de bestreden beslissing, na te hebben overwogen “dat in
het kader van de arbeidsongevallenwetgeving de blijvende arbeidsongeschiktheid
bestaat in het verlies of de vermindering van het economisch potentieel van de
getroffene ingevolge de opgelopen letsels” en dat “om dit verlies aan economisch
potentieel te bepalen, dient rekening gehouden te worden met de leeftijd, de
vakkundigheid, het aanpassingsvermogen, de mogelijkheid tot omscholing en de
concurrentiebekwaamheid van de getroffene op de algemene arbeidsmarkt” (arrest
pp. 5-6), beslist dat verweerder “een blijvende arbeidsongeschiktheid van 4% dient
toegekend te worden vanaf 2 augustus 1993, datum der consolidatie” (arrest p. 6,
tweede alinea), op volgende gronden:
“... dat (eiseres) te veel de nadruk legt op vooraf bestaande artrose, de tijdelijke
verslechtering en de hinder bij het uitvoeren van bovenarmse bewegingen, die zal
blijven bestaan ten gevolge van een progressief **evoluerende halsartrose**.
... dat (eiseres) vergeet dat de deskundige de louter fysieke arbeidsongeschiktheid
ingevolge het ongeval, waarvan het slachtoffer het gekende whiplash-trauma
overhield, bepaalde op 4%.
... dat het ongeval dat de door een vooraf bestaande toestand reeds verminderde
arbeidsongeschiktheid van een werknemer nog vermindert, de invloed verergert van
de **vooraf bestaande toestand** op het verlies van economische geschiktheid, die
**in haar geheel moet begroot worden, ofschoon de vooraf bestaande
toestand geen verband heeft met het ongeval (...).**

... dat de vergoeding verschuldigd is indien de **zwaarwichtigheid van het ongeval het gevolg is van de vooraf bestaande toestand van het slachtoffer (...)**.

... dat (verweerder) eerst als chauffeur en daarna als bandarbeider was tewerkgesteld. (...)

... dat de aantasting van de fysieke integriteit (in casu 4% voor een arbeider) zeker één van de elementen zal uitmaken voor appreciatie van de enige schade die voor een schatting en schadeloosstelling in de wet in aanmerking komt: het verlies van de concurrentiële arbeidsgeschiktheid op de algemene arbeidsmarkt” (arrest pp. 5-6),

(hierna volgt in titel ‘ terwijl’ het bezwaar van eiser in cassatie = verzekeringsmaatschappij die gewonnen arrest wil later verbreken in cassatie)

terwijl overeenkomstig artikel 24 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, indien, na de consolidatie der letsels, de arbeidsgeschiktheid blijvend is of wordt, een jaarlijkse vergoeding van 100%, berekend op het basisloon en de graad van ongeschiktheid, de dagelijkse vergoeding vervangt vanaf de dag waarop de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont; deze vergoeding strekt tot schadeloosstelling voor het verlies van arbeidsgeschiktheid ingevolge het arbeidsongeval; gelet op de forfaitaire schadeloosstelling, moet worden aangenomen dat wanneer het ongeval een voorafbestaande en pathologische toestand aanwakkert, de arbeidsgeschiktheid, die derhalve minstens gedeeltelijk door dat arbeidsongeval is veroorzaakt, in haar geheel moet worden beschouwd, zonder rekening te houden met de vroegere ziekelijke toestand; nochtans, wanneer vastgesteld wordt dat de invloed van het ongeval op een bepaald ogenblik heeft opgehouden uitwerking te hebben, en van dan af alleen nog de evolutieve pathologische toestand van inwendige oorsprong werkt, men zich –voor de beoordeling van de voor vergoeding krachtens de arbeidsongevallenwetgeving in aanmerking komende arbeidsgeschiktheid- op dat ogenblik dient te plaatsen, wil men niet onwettelijk aan het arbeidsongeval een ongeschiktheid toeschrijven die er geenszins in oorzakelijk verband mee staat;

eiseres in conclusie melding maakte van dit beginsel (appèlconclusie p. 2, onderaan), en in dat verband precies aanvoerde dat er slechts sprake was van een tijdelijke verergering van een vooraf bestaande toestand ingevolge het arbeidsongeval, maar zonder verder causaal verband met het ongevalgebeuren vanaf de consolidatiedatum van 2 augustus 1993, zodat “de weerhouden graad van blijvende zuiver fysieke minderwaarde van 4% de vertaling (is) van de vooraf bestaande en niet meer door het arbeidsongeval beïnvloede cervicale artrose” (appèlconclusie p. 2, tweede alinea); eiseres tevens stelde dat “indien het al zo is dat (verweerder) zijn vroegere beroepsbezigheden als vrachtwagenchauffeur niet meer zou kunnen realiseren, dat (dan) conform de besluiten van Dr. Sorgeloose, dit niet op het arbeidsongeval imputeerbaar (is), maar uitsluitend het gevolg is van de nog steeds verder negatief evoluerende evolutie van de vooraf bestaande artrose” (ibidem, derde alinea); deze aanvoeringen geenszins “niet ter zake dienend zijn” doch er integendeel toe strekken

aan de wettelijke vergoedingsregeling inzake arbeidsongevallen haar juiste draagwijdte toe te kennen door erop te wijzen dat geen vergoeding verschuldigd is indien de zich manifesterende letsels nog alleen het uitsluitend gevolg zijn van een evoluerende interne toestand die voorbeschikt was en geen verband houdt met het ongeval; de loutere aantasting van de fysieke integriteit van het slachtoffer van een arbeidsongeval weliswaar een element kan uitmaken ter beoordeling van de arbeidsongeschiktheid die overeenkomstig de arbeidsongevallenwetgeving voor vergoeding in aanmerking komt, doch onvoldoende is om tot schadeloosstelling krachtens deze arbeidsongevallenwetgeving te besluiten indien vaststaat dat deze aantasting van de fysieke integriteit het uitsluitend gevolg zou zijn van een evoluerende pathologische toestand, en niet minstens deels mede veroorzaakt zou zijn door het arbeidsongeval, zodat het arbeidshof zijn beslissing niet wettig rechtvaardigt (schending van alle in de aanhef van het middel aangehaalde wetsbepalingen):

Overwegende dat het middel geheel ervan uitgaat dat het arrest beslist dat de "aantasting van de fysieke integriteit" uitsluitend te wijten is aan een evoluerende pathologische toestand;

Overwegende dat het arrest dit niet beslist;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

OM DIE REDENEN,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

De kosten begroot op de som van 500.001 frank jegens de eisende partij.
Aldus door het Hof van Cassatie, derde kamer, te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 maart 1998 uitgesproken, alwaar aanwezig zijn afdelingsvoorzitter Forrier, de raadsheren Boes, Waúters, Dheyser, Bourgeois, advocaat-generaal De Raeve, griffier Boon.

Voetnoot dokter Michel Van Loo: de eis in cassatie van de verzekeringsmaatschappij is afgewezen.

De voorafbestaande toestand moest volgens het Arbeidshof Antwerpen worden meegenomen in de berekening.

Ward

Cass. 2 maart 1998 A./W.

A.xxxxxxxxxxx, verzekeringsmaatschappij met zetel te 1000 xxxxxx
eiseres tot cassatie van een arrest, op 4 februari 1997 gewezen door het Arbeidshof
te Antwerpen,

Vertegenwoordigd door Mr. René Bützler, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor
houdende te Ganshoren, de Villegaslaan 33-34, alwaar keuze van woonplaats wordt
gedaan,

tegen

Wxxxxxxxxxx

HET HOF,

Gehoord het verslag van raadsheer Bourgeois en op de conclusie van advocaat-
generaal De Raeve;

Gelet op het bestreden arrest, op 4 februari 1997 gewezen door het Arbeidshof te
Antwerpen;

Over het middel, gesteld als volgt:

Schending van artikelen 9 en 24, inzonderheid tweede lid van de
Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971,

Doordat het arbeidshof in de bestreden beslissing, na te hebben overwogen “dat in
het kader van de arbeidsongevallenwetgeving de blijvende arbeidsongeschiktheid
bestaat in het verlies of de vermindering van het economisch potentieel van de
getroffene ingevolge de opgelopen letsels” en dat “om dit verlies aan economisch
potentieel te bepalen, dient rekening gehouden te worden met de leeftijd, de
vakkundigheid, het aanpassingsvermogen, de mogelijkheid tot omscholing en de
concurrentiebekwaamheid van de getroffene op de algemene arbeidsmarkt” (arrest
pp. 5-6), beslist dat verweerder “een blijvende arbeidsongeschiktheid van 4% dient
toegekend te worden vanaf 2 augustus 1993, datum der consolidatie” (arrest p. 6,
tweede alinea), op volgende gronden:

“... dat (eiseres) te veel de nadruk legt op vooraf bestaande artrose, de tijdelijke
verslechtering en de hinder bij het uitvoeren van bovenarmse bewegingen, die zal
blijven bestaan ten gevolge van een progressief **evoluerende halsartrose**.

... dat (eiseres) vergeet dat de deskundige de louter fysieke arbeidsongeschiktheid
ingevolge het ongeval, waarvan het slachtoffer het gekende whiplash-trauma
overhield, bepaalde op 4%.

... dat het ongeval dat de door een vooraf bestaande toestand reeds verminderde
arbeidsongeschiktheid van een werknemer nog vermindert, de invloed verergert van
de **vooraf bestaande toestand** op het verlies van economische geschiktheid, die

in haar geheel moet begroot worden, ofschoon de vooraf bestaande toestand geen verband heeft met het ongeval (...).

... dat de vergoeding verschuldigd is indien de **zwaarwichtigheid van het ongeval het gevolg is van de vooraf bestaande toestand van het slachtoffer (...).**

... dat (verweerder) eerst als chauffeur en daarna als bandarbeider was tewerkgesteld. (...)

... dat de aantasting van de fysieke integriteit (in casu 4% voor een arbeider) zeker één van de elementen zal uitmaken voor appreciatie van de enige schade die voor een schatting en schadeloosstelling in de wet in aanmerking komt: het verlies van de concurrentiële arbeidsgeschiktheid op de algemene arbeidsmarkt” (arrest pp. 5-6),

*(noot dokter Michel Van Loo hierna volgt in titel ‘terwijl’ het bezwaar van eiser in cassatie = verzekeringsmaatschappij die gewonnen arrest wil laten verbreken in cassatie)
(tussenlassing dokter Van Loo: dit middel in cassatie vanwege een verzekeringsmaatschappij is afgewezen. Zie tekst Arbeidshof Antwerpen die dus overeind is gebleven)*

Eiseres in cassatie, verdediging:

terwijl overeenkomstig artikel 24 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, indien, na de consolidatie der letsels, de arbeidsongeschiktheid blijvend is of wordt, een jaarlijkse vergoeding van 100%, berekend op het basisloon en de graad van ongeschiktheid, de dagelijkse vergoeding vervangt vanaf de dag waarop de ongeschiktheid een bestendig karakter vertoont; deze vergoeding strekt tot schadeloosstelling voor het verlies van arbeidsongeschiktheid ingevolge het arbeidsongeval; gelet op de forfaitaire schadeloosstelling, moet worden aangenomen dat wanneer het ongeval een voorafbestaande en pathologische toestand aanwakkert, de arbeidsongeschiktheid, die derhalve minstens gedeeltelijk door dat arbeidsongeval is veroorzaakt, in haar geheel moet worden beschouwd, zonder rekening te houden met de vroegere ziekelijke toestand; nochtans, wanneer vastgesteld wordt dat de invloed van het ongeval op een bepaald ogenblik heeft opgehouden uitwerking te hebben, en van dan af alleen nog de evolutieve pathologische toestand van inwendige oorsprong werkt, men zich –voor de beoordeling van de voor vergoeding krachtens de arbeidsongevallenwetgeving in aanmerking komende arbeidsongeschiktheid- op dat ogenblik dient te plaatsen, wil men niet onwettelijk aan het arbeidsongeval een ongeschiktheid toeschrijven die er geenszins in oorzakelijk verband mee staat;

eiseres in conclusie melding maakte van dit beginsel (appèlconclusie p. 2, onderaan), en in dat verband precies aanvoerde dat er slechts sprake was van een tijdelijke verergering van een vooraf bestaande toestand ingevolge het arbeidsongeval, maar zonder verder causaal verband met het ongevalgebeuren vanaf de consolidatiedatum van 2 augustus 1993, zodat “de weerhouden graad van blijvende zuiver fysieke minderwaarde van 4% de vertaling (is) van de vooraf bestaande en niet meer door

het arbeidsongeval beïnvloedte cervicale artrose” (appèlconclusie p. 2, tweede alinea); eiseres tevens stelde dat “indien het al zo is dat (verweerder) zijn vroegere beroepsbezigheden als vrachtwagenchauffeur niet meer zou kunnen realiseren, dat (dan) conform de besluiten van Dr. Sorgeloose, dit niet op het arbeidsongeval imputeerbaar (is), maar uitsluitend het gevolg is van de nog steeds verder negatief evoluerende evolutie van de vooraf bestaande artrose” (ibidem, derde alinea); deze aanvoeringen geenszins “niet ter zake dienend zijn” doch er integendeel toe strekken aan de wettelijke vergoedingsregeling inzake arbeidsongevallen haar juiste draagwijdte toe te kennen door erop te wijzen dat geen vergoeding verschuldigd is indien de zich manifesterende letsels nog alleen het uitsluitend gevolg zijn van een evoluerende interne toestand die voorbeschikt was en geen verband houdt met het ongeval; de loutere aantasting van de fysieke integriteit van het slachtoffer van een arbeidsongeval weliswaar een element kan uitmaken ter beoordeling van de arbeidsongeschiktheid die overeenkomstig de arbeidsongevallenwetgeving voor vergoeding in aanmerking komt, doch onvoldoende is om tot schadeloosstelling krachtens deze arbeidsongevallenwetgeving te besluiten indien vaststaat dat deze aantasting van de fysieke integriteit het uitsluitend gevolg zou zijn van een evoluerende pathologische toestand, en niet minstens deels mede veroorzaakt zou zijn door het arbeidsongeval, zodat het arbeidshof zijn beslissing niet wettig rechtvaardigt (schending van alle in de aanhef van het middel aangehaalde wetsbepalingen):

Overwegende dat het middel geheel ervan uitgaat dat het arrest beslist dat de “aantasting van de fysieke integriteit” uitsluitend te wijten is aan een evoluerende pathologische toestand;

Overwegende dat het arrest dit niet beslist;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

OM DIE REDENEN,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

De kosten begroot op de som van 500.001 frank jegens de eisende partij.
Aldus door het Hof van Cassatie, derde kamer, te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 maart 1998 uitgesproken, alwaar aanwezig zijn afdelingsvoorzitter Forrier, de raadsheren Boes, WaÛters, Dheyser, Bourgeois, advocaat-generaal De Raeve, griffier Boon.

Voetnoot dokter Michel Van Loo: de eis in cassatie van de verzekeringsmaatschappij is afgewezen.

De voorafbestaande toestand moest volgens het Arbeidshof Antwerpen worden meegenomen in de berekening.